

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Co/107/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312216649
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Matyóová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312216649.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Matyóovej a členov senátu Mgr. Adriany Némethovej a JUDr. Jána Bernáta, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 29.01.2014, č. k. 12C/98/2013-78, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie oprel o ustanovenia § 4 odsek 1 písmeno a/ bod 1., § 5 odsek 1, odsek 3, § 9 odsek 1, odsek 2, § 15 odsek 1, § 16 odsek 1, § 17 odsek 1, odsek 2, odsek 3, § 19 odsek 1, odsek 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i ustanovenia § 41 odsek 1, odsek 2 písmeno c/, d/, i/ § 44 odsek 1, odsek 2 zákona č. 233/1995 o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal od odporcu zaplatať majetkovú škodu vo výške 1.799,39 eura titulom náhrady istiny s príslušenstvom, ktorá nemôže byť viac priznaná právoplatným rozhodnutím súdu a nemajetkovú ujmu vo výške 359,88 eura, ako 20% z uplatňovanej istiny s príslušenstvom, pretože exekučný súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia po uplynutí zákonom stanovenej doby s omeškaním viac ako 183 dní. Zo spisu Okresného súdu Levice, sp. zn. 12Er/457/2010 mal preukázané, že v tomto exekučnom konaní žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená súdu 24.06.2010, ktorá bola uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 06.10.2010 zamietnutá po tom, ako exekučný súd zaslal výzvu dňa 02.07.2010 oprávnenému cestou súdneho exekútora. Oprávnený voči uvedenému uzneseniu podal odvolanie a Krajský súd v Nitre napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Exekučné konanie je právoplatne zastavené. Rozhodnuté bolo po 3 mesiacoch a 12 dňoch od podania žiadosti a po 20 dňoch od doručenia požadovaných dokladov.

Návrh navrhovateľa súd nepovažoval za premičaný, pretože žiadosť o udelenie poverenia bola exekučnému súdu doručená v júni 2010, rozhodnuté o nej bolo v októbri 2010 a navrhovateľ si uplatnil u odporcu predbežné prerokovanie na náhradu škody v septembri 2012, takže návrh navrhovateľa súd nemohol ako predčasne podaný zamietnuť, pretože vo veci bolo rozhodnuté po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody.

Navrhovateľ sa domáhal náhrady škody za nesprávny úradný postup z dôvodu, že došlo k rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, pričom nebola dodržaná zákonom stanovená 15 dňová

lehota, preto exekučný súd zisťoval, či sa na daný prípad vzťahuje zákonná lehota podľa § 44 odsek 2 Exekučného poriadku a ak áno, či došlo k nedodržaniu tejto lehoty a či nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie poverenia alebo zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia mu spôsobilo škodu a nemajetkovú ujmu a či mu rozhodnutie o zamietnutí žiadosti mohlo spôsobiť škodu alebo nemajetkovú ujmu. Oboznámením exekučného spisu zistil, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, preto neskúmal, či prišlo k prietahom v konaní ale či je dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. Dôvodil, že v zmysle § 41 odsek 2 písmeno d/ Exekučného poriadku, bol v čase podania žiadosti o udelenie poverenia rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul a zákonná 15 dňová lehota na vyporiadanie sa súdu so žiadosťou exekútora o udelenie poverenia neplatí v exekučných konaniach, v ktorých je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, táto výnimka bola do zákona zavedená s účinnosťou od 01.06.2010 a vzťahovala sa aj na exekučné konania začaté pred účinnosťou zákona č. 144/2010 Z. z. Dospel preto k záveru, že v čase podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie lehota na vydanie poverenia v prípade rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu neexistovala, navyše táto lehota je uvádzaná v súvislosti s rozhodnutím súdu, ktorým je vydanie poverenia a nevzťahuje sa na rozhodnutie súdu, ktorým je zamietnutie žiadosti exekútora o udelenie poverenia. Exekučný súd rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia v lehote po 3 mesiacoch a 12 dňoch od podania návrhu a po 20 dňoch od doručenia požadovaných dokladov, čo súd nepovažoval za neprimeranú lehotu na rozhodnutie. Preto sa súd nestotožnil s názorom navrhovateľa, že by mu v dôsledku takého postupu súdu mohla vzniknúť nejaká škoda alebo nemajetková ujma, ktorá nezávisí automaticky len od zistenia nedodržania zákonnej či primeranej lehoty, ale aj od okolností, ktoré sú v tejto veci konštatované a na základe ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. Uviedol, že lehota, v ktorej bolo exekučným súdom rozhodnuté, je absolútne primeraná, a preto tvrdenie navrhovateľa, že súd rozhodol s omeškaním 183 dní, bolo nepravdivé a zavádzajúce.

K námietkam navrhovateľa na nesprávny úradný postup exekučného súdu uviedol, že navrhovateľ sa nemôže domáhať nároku podľa § 9 odsek 1 zákona č. 514/2003 Z. z. z dôvodu, že sa jedná o nesprávny úradný postup, pretože exekučný súd vo veci rozhodol, svoje rozhodnutie právne zdôvodnil, oprávnený sa proti rozhodnutiu exekučného súdu odvolal a rozhodnutie exekučného súdu odvolací súd potvrdil. Nesprávny postup z právneho hľadiska je porušenie procesných právnych noriem. Hmotnoprávne dôvody pre neexistenciu platného exekučného titulu v odôvodnení uznesenia exekučného súdu však nemožno považovať za postup súdu, na základ ktorého by bolo možné požadovať ujmu.

Súd sa nestotožnil ani s právnym názorom navrhovateľa, že rozhodcovský rozsudok je prekážkou pre domáhanie sa navrhovateľa nároku voči dlžníkovi v občianskoprávnom konaní. Rozhodnutie exekučného súdu však bolo zákonné, nebolo zrušené ako nezákonné, a preto takéto rozhodnutie nemôže byť ani dôvodom pre vznik škody. Neexistuje preto žiadna súvislosť medzi postupom a rozhodnutím exekučného súdu a údajnou škodou navrhovateľa.

Poukázal na skutočnosť, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v článku 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu a taktiež súdne konanie o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 odsek 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) tak, že v konaní úspešnému odporcovi nepriznal náhradu trov konania, keďže si žiadne neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že súd prvého stupňa svojím postupom odňal možnosť účastníkovi konania konať pred súdom, nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odôvodnení odvolania namietal skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo došlo k založeniu zodpovednosti právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má za dôsledok v nesprávnosti

súdneho rozhodnutia. Súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ustanovením § 9 odsek 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., súd svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Tvrdil, že súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Namietal, že nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite. Uviedol, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Zákonodarca v danom prípade vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie, a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu ale len súdu exekučného. Ďalej poukázal na to, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a je jeho povinnosťou aplikovať platné právo, a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorý uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vznikajú aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy. Taktiež Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Keďže súd, ale ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickéj situácie, nedostatok takýchto opatrení nemôže byť dávaný za vinu navrhovateľovi a to v takej forme, že on nepresadzoval vydanie poverenia zákonnými možnosťami. Záverom uviedol, že nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom a išlo o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 odsek 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania navrhovateľa (§ 212 odsek 1 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konania, ktoré mu predchádzali. Odvolanie navrhovateľa prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 odsek 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia, pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 156 odsek 3 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 219 odsek 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 odsek 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

S poukazom na ustanovenie § 212 odsek 1 OSP, pri posudzovaní predmetnej veci sa odvolací súd zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa, ktorý predchádzal napadnutému rozhodnutiu.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáha zaplata sumy 1.799,39 eur z titulu majetkovej škody a sumy 359,88 eur z titulu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, vzniknutých mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 12Er/457/2010. Nesprávny úradný postup navrhovateľ vzhľadom na nevydaní rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote, v prieťahoch v konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože k rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia došlo až po uplynutí zákonom stanovenej doby, s omeškaním viac ako 183 dní a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, keď exekučný súd vykonal opätovné posúdenie práva navrhovateľa na zaplata dlhu v časti istiny, čím vytvoril stav zakladajúci reálnu vymožiteľnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej.

Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. O vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Z obsahu Okresného súdu Levice sp. zn. 12Er/457/2010 vyplýva, že exekučnému súdu bola dňa 24.06.2010 doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. S. P. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na návrh oprávneného Pohotovosť, s.r.o., proti povinnému S. Q., o vymoženie 408 eur s príslušenstvom, na základe exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 01.04.2010, sp. zn. SR 01516/10. Exekučný súd uznesením zo dňa 06.10.2010, č. k. 12Er/457/2010-14, žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, zamietol po tom, ako ho dňa 30.06.2010 vyzval na predloženie podkladov, na ktorú výzvu oprávnený reagoval až dňa 16.09.2010. Medzitým bola súdu zo strany oprávneného doručená všeobecná sťažnosť a podnet na preskúmanie zákonnosti postupu súdu - prieťahy v konaní, datovaná dňom 30.08.2010. Proti uzneseniu podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie, o ktorom dňa 30.11.2010 rozhodol uznesením č. k. 15CoE/373/2010-29 Krajský súd v Nitre a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Oprávnený podané odvolanie vzal dňa 20.01.2011 späť. Následne bolo exekučné konanie zastavené uznesením exekučného súdu zo dňa 20.04.2011, č. k. 12Er/457/2010-42, ktoré nadobudlo právoplatnosť 16.05.2011.

Podľa navrhovateľa takýto postup exekučného súdu vykazuje znaky nesprávneho úradného postupu, keď k rozhodnutiu exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora došlo až po uplynutí zákonnej 15 dňovej lehoty s časovým oneskorením viac ako 183 dní, ktoré je potrebné s ohľadom na právnu zložitnosť veci a potrebu spolupráce s účastníkmi konania hodnotiť ako prieťahy v konaní.

Podľa § 44 odsek 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.05.2010 (v čase začatia exekučného konania), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd preto tak, ako i súd prvého stupňa, poukazuje na skutočnosť, že z vyššie citovaného ustanovenia vyplýva, že 15 dňová lehota od doručenia žiadosti exekútora, sa pre exekučný súd vzťahovala len na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Pokiaľ by však bol úmysel zákonodarcu, aby bola 15 dňová lehota i na rozhodnutie, ktorým sa zamietne žiadosť o udelenie poverenia, bol by to explicitne zakotvil spôsobom, ako v niektorých ďalších ustanoveniach Exekučného poriadku (§ 44 odsek 8, § 50 odsek 2). Zo strany exekučného súdu tak nedošlo k porušeniu povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, pretože po doručení žiadosti o udelenie poverenia (24.06.2010), po náležitom preskúmaní, vo veci rozhodol (06.10.2010) po 105 dňoch (nie 183 dní, ako uvádzal navrhovateľ), s ohľadom na okolnosti danej veci, nemožno vzhľadnúť žiadne prieťahy.

Správne preto súd prvého stupňa zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správny právny záver, t. j. po preskúmaní podmienok potrebných k vzniku zodpovednosti štátu za škodu, nezistil naplnenie ani jednej z nich.

K námietkam navrhovateľa, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom odvolací súd udáva, že po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, takúto vadu konania podľa § 221 odsek 1 písmeno f) OSP nezistil. V predmetnej veci sa právny zástupca navrhovateľa pojednávania určeného na deň 29.01.2014 zúčastnil. K ďalším námietkam navrhovateľa, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote odvolací súd poukazuje už na vyššie uvedené zistené skutočnosti súdom prvého stupňa, z ktorých jednoznačne vyplýva skutočnosť, že exekučný súd rozhodol o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, po doručení žiadosti v lehote 105 dní, preto odvolací súd konštatuje, že k rozhodnutiu došlo v primeranej lehote a teda k stavu právnej neistoty namietaného navrhovateľom ani nemohlo dôjsť. Keďže navyše predmetné exekučné konanie bolo následne právoplatne zastavené z dôvodu, že navrhovateľ nedisponoval

spôsobilým exekučným titulom, nemohlo dôjsť ku vzniku akejkoľvek škody oprávneného pre samotnú nemožnosť realizácie exekúcie. Čo sa týka námietok navrhovateľa k aplikácii právnej úpravy § 9 odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z. odvolací súd udáva, že v tomto prípade nemôže ísť o nesprávnosť rozhodnutia, keďže súd prvého stupňa citoval právny predpis v správnom znení účinnom do 01.01.2013.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, preto ako vecne správny, podľa § 219 odsek 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 odsek 1 v spojení s § 142 odsek 1 a § 151 odsek 1 veta prvá OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže odporca návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.